DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 21 februari 2008 *

I mål C-296/06,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, framställd av Tribunale amministrativo regionale del Lazio (Italien) genom beslut av den 10 maj 2006, som inkom till domstolen den 3 juli 2006, i målet

Telecom Italia SpA

mot

Ministero dell'Economia e delle Finanze,

Ministero delle Comunicazioni,

* Rättegångsspråk: italienska.

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Rosas samt domarna U. Lõhmus, J. Klučka, A. Ó Caoimh och P. Lindh (referent),

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
justitiesekreterare: förste handläggaren L. Hewlett,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 4 oktober 2007,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Telecom Italia SpA, genom F. Satta, F. Lattanzi, C. Tesauro och M.C. Santacroce, avvocati,

— Italiens regering, genom I.M. Braguglia, i egenskap av ombud, biträdd av P. Gentili, avvocato dello Stato,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom E. Traversa och M. Shotter, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 25 oktober 2007 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 11, 22 och 25 i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/13/EG av den 10 april 1997 om gemensamma ramar för allmän auktorisation och individuella tillstånd på teletjänstområdet (EGT L 117, s. 15).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan å ena sidan Telecom Italia SpA (nedan kallat Telecom Italia) och å andra sidan Ministero dell'Economia e delle Finanze (ekonomi- och finansministeriet) och Ministero delle Comunicazioni (kommunikationsministeriet) angående den skyldighet som ålagts Telecom Italia att under ett år betala en avgift baserad på dess omsättning från och med den sista dag som föreskrivits för införlivandet av direktiv 97/13 med nationell rätt.

Tillämpliga bestämmelser

Den gemenskapsrättsliga lagstiftningen

3 I artiklarna 6 och 11.1 i direktiv 97/13, avseende de avgifter och kostnader som är tillämpliga för förfaranden vid allmän auktorisation respektive för individuella

tillstånd, föreskrivs att medlemsstaterna skall säkerställa att de avgifter som tas ut av företag som en del av auktorisationsförfarandena endast är avsedda att täcka administrativa kostnader i samband med utfärdande, handläggning, kontroll och, beroende på vilket fall som avses, tillsyn av förfarandet för allmän auktorisation eller tillsyn av de tillämpliga individuella tillstånden.

4 Den allmänna tidsfristen för genomförandet av direktiv 97/13 finns i artikel 25 första stycket i detsamma. Denna bestämmelse har följande lydelse:

”Medlemsstaterna skall sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författning[ar] som är nödvändiga för att följa detta direktiv och offentliggöra de villkor och förfaranden som är knutna till auktorisationer så snart som möjligt och i vart fall inte senare än den 31 december 1997. De skall genast underrätta kommissionen om detta.”

5 Artikel 22 i direktiv 97/13 innehåller en särskild bestämmelse avseende de vid direktivets ikraftträdande gällande auktorisationerna, vilken lyder som följer:

”1. Medlemsstaterna skall vidta alla åtgärder som krävs för att auktorisation som gäller den dag då detta direktiv träder i kraft skall uppfylla bestämmelserna i direktivet före den 1 januari 1999.

2. Om tillämpningen av bestämmelserna i detta direktiv leder till ändringar i villkoren för auktorisation som redan gäller får medlemsstaterna förlänga giltigheten för

sådana villkor, med undantag för villkor som ger speciella eller exklusiva rättigheter som har upphört eller kommer att upphöra att gälla enligt gemenskapsrätten, under förutsättning att detta kan göras utan att andra företags rättigheter enligt gemenskapsrätten, inbegripet detta direktiv, påverkas. I sådana fall skall medlemsstaterna underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har vidtagits i detta syfte och skälen för det.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i punkt 2 skall skyldigheter i auktorisation som gäller den dag när detta direktiv träder i kraft och som inte bringats i överensstämmelse med bestämmelserna i detta direktiv före den 1 januari 1999 upphöra att gälla.

Om det är motiverat får kommissionen på begäran bevilja medlemsstaterna en senareläggning av detta datum."

Den nationella lagstiftningen

Post- och telekommunikationslagen

6 Fram till införlivandet av direktiv 97/13 var tillhandahållandet av allmänt tillgängliga teletjänster i Italien förbehållet staten, enligt artikel 1 första stycket i post- och telekommunikationslagen (codice postale e delle telecomunicazioni) (nedan kallad *codice postale*), bilaga till presidentdekret nr 156, med godkännande av den konsoliderade lagen med bestämmelser inom områdena post, postbank och telekommunikation (approvazione del testo unico delle disposizioni legislative in materia postale, di bancoposta e di telecomunicazioni), av den 29 mars 1973 (ordinarie tillägg till GURI nr 113, av den 3 maj 1973).

7 Enligt lydelsen i artikel 188 i *codice postale* är ”koncessionsinnehavaren skyldig att betala en årlig avgift till staten i den utsträckning som fastställs i detta dekret, i förordningen eller i koncessionsavtalet”. Avgiften fastställdes i förhållande till intäkterna eller bruttovinsten av den tjänst som var föremål för koncessionen, efter avdrag för de belopp som hade betalats in till koncessionsinnehavaren av det allmänna nätet.

Presidentdekret nr 318

8 Direktiv 97/13 införlivades i synnerhet genom presidentdekret nr 318, med tillämpningsbestämmelser för gemenskapsrättsliga direktiv inom telekommunikationsområdet (regolamento per l’attuazione di direttive comunitarie nel settore delle telecomunicazioni), av den 19 september 1997 (ordinarie tillägg till GURI nr 221, av den 22 september 1997) (nedan kallat dekret nr 318/1997).

9 I artikel 2.3–2.6 i dekretet stadgas följande:

”3. De speciella och exklusiva rättigheter som avser tillhandahållandet av rösttelefonitjänster samt installationen och tillhandahållandet av dithörande allmänna telenät vidmakthålls till den 1 januari 1998 …

4. De koncessioner för allmänt bruk och de auktorisationer som avses i artikel 184.1 i *codice postale,* som gäller den dag när denna förordning träder i kraft skall, före den 1 januari 1999, ändras på initiativ av [nationell regleringsmyndighet], i syfte att åstadkomma en anpassning till bestämmelserna i denna.

5. När en tillämpning av bestämmelserna i förevarande förordning medför ändringar av villkoren i gällande koncessioner och auktorisationer, skall andra villkor än de som ger speciella och exklusiva rättigheter, som är avskaffade eller som skall avskaffas med stöd av denna förordning, förbli giltiga, utan att det inverkar på de rättigheter som de andra företagen har enligt gemenskapsrätten.

6. Med undantag för bestämmelserna i punkterna 4 och 5 skall de skyldigheter som följer av koncessioner och auktorisationer som gäller den dag när denna förordning träder i kraft och som inte är i överensstämmelse med denna, vara utan verkan från och med den 1 januari 1999."

10 I artikel 6.20 i dekret nr 318/1997 föreskrivs följande:

"… det belopp som företagen är skyldiga att bidra med avseende förfarandena i samband med de individuella tillstånden är uteslutande avsedda att täcka de administrativa kostnader som är knutna till handläggning, kontroll av förvaltningen av tjänsten och vidmakthållandet av villkoren i själva tillstånden …"

11 Artikel 21.2 i dekret nr 318/1997 har följande lydelse:

"Om inte annat uttryckligen stadgas i denna förordning är de bestämmelser som gäller inom området för telekommunikation alltjämt tillämpliga … i synnerhet, av de skäl som avses i artikel 6.20 och 6.21 och fram till dess [den nationella regleringsmyndigheten] beslutar annorlunda, är de bestämmelser som åsyftas i artikel 188 i *codice postale* alltjämt tillämpliga."

Lag nr 448

12 I artikel 20.3 i lag nr 448 om bestämmelser om de allmänna finanserna för stabilisering och utveckling (misure di finanza pubblica per la stabilizzazione e lo sviluppo) (ordinarie tillägg till GURI nr 302 av den 29 december 1998) (nedan kallad lag nr 448/1998) stadgas följande:

”Från och med den 1 januari 1999 är bestämmelserna i artikel 188 i [*codice postale*] inte längre tillämpliga på allmännyttiga företag inom området för teletjänster.”

13 Artikel 21.2 i dekret nr 318/1997 upphävdes med stöd av artikel 20.4 i nämnda lag.

Tvisten vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

14 Telecom Italia, ett bolag bildat enligt italiensk rätt, är tidigare innehavare av en exklusiv rättighet, i form av en exklusiv koncession, avseende de allmänt tillgängliga teletjänsterna i Italien. Bolaget ifrågasatte vid Tribunale amministrativo regionale del Lazio (regional förvaltningsdomstol i Lazio) vidmakthållandet under år 1998 av den årliga avgift som föreskrivs i *codice postale* och som uppgår till ungefär 385 miljoner euro, vilket belopp bolaget nu begärt återbetalning av. Bolaget gjorde gällande att de exklusiva rättigheterna inom området avskaffades som en följd av att marknaden för telekommunikation öppnades för konkurrens den 1 januari 1998. Från och med detta datum är de avgifter som föreskrivs i artikel 11 i direktiv 97/13 de enda avgifter som är tillämpliga på telekommunikationsföretag med anledning

av deras individuella tillstånd, vilket bekräftades av domstolen i domen av den 18 september 2003 i de förenade målen C-292/01 och C-293/01, Albacom och Infostrada (REG 2003, s. I-9449).

15 Även den hänskjutande domstolen har framfört tvivel avseende giltigheten av den årliga avgift som Telecom Italia har tvingats betala för år 1998, samtidigt som den har frågat sig om artikel 22 i direktiv 97/13, vilken innehåller en övergångsbestämmelse avseende de auktorisationer som, i likhet med den som Telecom Italia hade beviljats, gällde den dag då direktivet trädde i kraft, ändå inte kunde tolkas så att en dylik avgift var tillåten avseende detta enda år. Nämnda domstol är ändå benägen att, i likhet med Telecom Italia, tycka att artikel 22 inte innebär att en övergångsbestämmelse föreskrivs med avseende på artikel 11 i nämnda direktiv, angående avgifter för individuella tillstånd, och att den således inte medför att en sådan avgift som den som är i fråga i målet vid den nationella domstolen är tillåten.

16 Tribunale amministrativo regionale del Lazio beslutade under dessa förhållanden att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till EG-domstolen:

”[Är] artikel 20.3 i lag nr 448/1998 … förenlig med artiklarna 11, 22 och 25 i direktiv 97/13[?]”

Prövning av tolkningsfrågan

17 Det skall inledningsvis erinras om att domstolen inte har behörighet att i ett förfarande enligt artikel 234 EG uttala sig om nationella bestämmelsers förenlighet med gemenskapsrätten. Däremot är domstolen behörig att tillhandahålla den nationella

domstolen alla sådana uppgifter om gemenskapsrättens tolkning som gör det möjligt för den nationella domstolen att pröva förenligheten av den nationella rättens normer med gemenskapslagstiftningen (se, bland annat, dom av den 7 juli 1994 i mål C-130/93, Lamaire,REG 1994, s. I-3215, punkt 10, och av den 19 september 2006 i mål C-506/04, Wilson, REG 2006, s. I-8613, punkterna 34 och 35).

18 Även om den hänskjutande domstolen i formellt hänseende har begränsat sin fråga till att gälla tolkningen av artiklarna 11, 22 och 25 i direktiv 97/13, utgör en sådan omständighet inget hinder för domstolen att ge alla de upplysningar om gemenskapsrättens tolkning som kan vara användbara vid avgörandet av målet vid den hänskjutande domstolen, även om den hänskjutande domstolen inte hänvisar till dessa upplysningar i sina frågor (se, bland annat, dom av den 26 april 2007 i mål C-392/05, Alevizos, REG 2007, s. I-3505, punkt 64 och däri nämnd rättspraxis).

19 Eftersom det framgår av de handlingar som har inkommit till domstolen att Telecom Italia förfogar över en allmän auktorisation, skall följaktligen även artikel 6 i direktiv 97/13, som rör allmän auktorisation, beaktas.

20 Den fråga som ställts skall således förstås så att den hänskjutande domstolen vill ha klarhet i huruvida artiklarna 6 och 11 i direktiv 97/13, jämförda med artiklarna 22 och 25 i detsamma, utgör hinder för att en medlemsstat kräver att en operatör, som tidigare var innehavare av en exklusiv rättighet avseende allmänt tillgängliga teletjänster och som blivit innehavare av en allmän auktorisation, betalar en sådan avgift som den som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, vilken motsvarar det belopp som tidigare krävdes som motprestation för den exklusiva rättigheten, under ett år räknat från och med den sista dag som föreskrivits för införlivandet av detta direktiv med nationell rätt, det vill säga till och med den 31 december 1998.

Yttranden som har inkommit till domstolen

21 Telecom Italia och Europeiska gemenskapernas kommission har gjort gällande att en sådan avgift strider mot artikel 11 i direktiv 97/13, såsom denna har tolkats av domstolen, och att vidmakthållandet av avgiften under ett år från och med den sista dag som föreskrivits för införlivandet av direktivet med nationell rätt inte är tillåtet enligt artikel 22 i nämnda direktiv. Enligt dem innebär artikel 22 att det är tillåtet att vidmakthålla de villkor för auktorisation som gällde den dag då direktiv 97/13 trädde i kraft, i den mån som dessa villkor inte ger speciella eller exklusiva rättigheter. Skyldigheten att betala den avgift som är i fråga i målet vid den nationella domstolen är emellertid motprestationen för beviljandet av en exklusiv rättighet. Den skall således anses strida mot nämnda artikel 22.

22 Den italienska regeringen gör för sin del skillnad mellan artikel 22.2 i direktiv 97/13, enligt vilken de villkor som ger speciella eller exklusiva rättigheter inte kan vidmakthållas efter den dag då direktivet träder i kraft, och artikel 22.3 i detsamma, enligt vilken skyldigheter i auktorisationer som gäller nämnda dag får vidmakthållas till och med den 31 december 1998. Regeringen anger att de speciella och exklusiva rättigheterna drogs in den 31 december 1997, i enlighet med direktiv 97/13. Den har tillagt att Republiken Italien i övrigt använde sig av sin rätt enligt artikel 22.3, att under ett år vidmakthålla vissa skyldigheter. Betalningen av den avgift som krävts av den tidigare innehavaren av den exklusiva rättigheten faller inom ramarna för dessa skyldigheter och är således förenlig med direktivet.

Domstolens svar

23 Domstolen har tidigare, inom ramen för domen i de ovannämnda förenade målen Albacom och Infostrada, haft tillfälle att pröva huruvida en årlig avgift som tas ut av ett telekommunikationsföretag och som beräknas som en procentuell

andel av företagets omsättning är förenlig med direktiv 97/13. I punkt 41 i domen fastställde domstolen att en sådan avgift strider mot de syften som gemenskapslagstiftaren eftersträvat och att den faller utanför den gemensamma ram som införts genom direktiv 97/13. Det följer dessutom av punkterna 33 och 42 i nämnda dom att en sådan avgift är förbjuden enligt artikel 11 i direktivet, i vilken det föreskrivs att de avgifter som tas ut av företag som en del av auktorisationsförfarandena endast skall vara avsedda att täcka administrativa kostnader som har samband med utfärdande, handläggning, kontroll och tillsyn av de tillämpliga individuella tillstånden. Eftersom de avgifter som tas ut enligt artikel 6 i direktivet begränsas på samma sätt, är samma förbud tillämpligt på grundval av denna sistnämnda artikel.

24 Enligt artikel 25 i direktiv 97/13 skulle nämnda artiklar 6 och 11 genomföras, liksom övriga bestämmelser i direktivet, senast den 31 december 1997.

25 Artikel 22 i direktiv 97/13 innehåller emellertid undantagsbestämmelser som är tillämpliga på auktorisationer som gäller vid tidpunkten för direktivets ikraftträdande, med stöd av vilka sådana auktorisationer skall bringas i överensstämmelse med direktivet före den 1 januari 1999, med andra ord senast ett år efter den dag som föreskrivs i nämnda artikel 25.

26 Frågan är således huruvida det är tillåtet enligt artikel 22 i direktiv 97/13 att undantagsvis och avseende ett enda år vidmakthålla en sådan avgift som den som i målet vid den nationella domstolen togs ut av operatören, vilken hade beviljats en exklusiv rättighet innan detta direktiv trädde i kraft.

27 Genom denna artikel 22 beviljas inte endast, enligt dess första punkt, en ytterligare tidsfrist på ett år, vilken löper ut den 31 december 1998, för att bringa auktorisationer som gäller den dag då direktiv 97/13 träder i kraft i överensstämmelse med

detta, utan dessutom, enligt dess andra punkt, en möjlighet att förlänga giltigheten för villkor för gällande auktorisationer, dock under förutsättning att dessa villkor inte ger speciella eller exklusiva rättigheter och att förlängningen av giltigheten kan göras utan att andra företags rättigheter enligt gemenskapsrätten påverkas. Punkt 3 i samma artikel handlar om skyldigheter i auktorisationer som gäller den dag då direktivet träder i kraft. I denna sista punkt, vilken är tillämplig med förbehåll för bestämmelserna i nämnda punkt 2, föreskrivs att de skyldigheter som avses skall bringas i överensstämmelse med nämnda direktiv före den 1 januari 1999, om inte kommissionen på den berörda medlemsstatens begäran har beviljat en senareläggning av detta datum.

28 I artikel 22 i direktiv 97/13 avhandlas således inte uttryckligen de avgifter som är tillämpliga på telekommunikationsföretag som innehar auktorisationer, oavsett om det handlar om allmänna auktorisationer eller individuella tillstånd. Endast artiklarna 6 och 11 i direktivet är uttryckligen ägnade åt denna fråga.

29 För att undersöka huruvida artikel 22 ändå kan vara tillämplig på sådana avgifter som den som är i fråga i målet vid den nationella domstolen skall artikeln tolkas med tanke inte enbart på dess lydelse utan även dess syfte liksom dess systematik sedd mot bakgrund av det sammanhang i vilket direktiv 97/13, i dess helhet, ingår.

30 Skäl 26 i direktivet kastar i detta avseende ljus över frågan om syftet med nämnda artikel 22. Gemenskapslagstiftaren konstaterar i skälet att vissa tillstånd avseende teletjänster har beviljats av medlemsstaterna för perioder som sträcker sig längre än till den 1 januari 1999. För att undvika skadeståndskrav har det bedömts vara nödvändigt att göra det möjligt för medlemsstaterna att förlänga giltigheten av vissa villkor i dessa tillstånd, i den mån de inte ger speciella eller exklusiva rättigheter. När det gäller dessa rättigheter skall de, med förbehåll för auktorisationer som kommissionen har godkänt, återkallas bland annat med stöd av kommissionens direktiv 90/388/EEG av den 28 juni 1990 om konkurrens på marknaderna för teletjänster (EGT L 192, s. 10; svensk specialutgåva, område 13, volym 19, s. 221).

31 Syftet med artikel 22 i direktiv 97/13 är således att undvika tvister, genom att tillåta att avtalsmässiga förbindelser som ingåtts mellan medlemsstaterna och telekommunikationsföretagen före direktivets ikraftträdande fortbestår efter den 1 januari 1999, samtidigt som medlemsstaterna beviljas en tidsfrist som sträcker sig endast fram till den dagen för att anpassa de aktuella avtalsvillkoren efter bestämmelserna i direktivet.

32 Syftet med artikel 22 i direktiv 97/13, på detta sätt specificerat mot bakgrund av skäl 26 i detsamma, har således inte något samband med vidmakthållandet av en avgift kopplad till en tidigare exklusiv rättighet.

33 Denna slutsats stärks av en granskning av den exakta ordalydelsen i artikeln.

34 När det gäller, för det första, en medlemsstat som inte har fått kommissionens tillstånd att vidmakthålla speciella eller exklusiva rättigheter inom telekommunikationsområdet, är det på grund av artikel 22.2 i direktiv 97/13 nämligen uteslutet att villkor som ger sådana rättigheter vidmakthålls efter den 31 december 1997. När en sådan exklusiv rättighet har avskaffats skall detta avskaffande emellertid, såsom generaladvokaten har anfört i punkt 37 i sitt förslag till avgörande, normalt sett få återverkningar på uttagandet av den avgift som är motprestationen för denna rättighet.

35 För det andra framgår det av själva lydelsen av artikel 22.3 i direktiv 97/13 att en tillämpning av denna punkt inte påverkar tillämpningen av bestämmelserna i punkten 2 i samma artikel. Eftersom den sistnämnda punkten utesluter villkor som ger speciella eller exklusiva rättigheter, kan nämnda artikel 22.3 inte avse skyldigheter som är knutna till sådana villkor, och därför kan den inte förstås så att den tillåter att dessa fortbestår till och med den 31 december 1998.

36 Det kan följaktligen fastställas att en skyldighet i form av en avgift som är knuten till en tidigare exklusiv rättighet inte faller inom ramarna för de skyldigheter som avses i artikel 22.3 i direktiv 97/13 och att en sådan avgift inte kan vidmakthållas efter den 31 december 1997, med tillämpning av artikel 25 i nämnda direktiv.

37 Den italienska regeringen har emellertid vid förhandlingen påstått att betalningen av den avgift som är i fråga i målet vid den nationella domstolen inte är knuten till beviljandet av en exklusiv rättighet, vilken för övrigt har återkallats. Avgiften syftade i själva verket till att underlätta övergången, för Republiken Italien, till ett konkurrensbetingat system. Eftersom medlemsstaten var tvungen att överge det system med exklusiva rättigheter som den hade inrättat och avstå från de resurser som den hade tillförsäkrats genom nämnda system, innebar vidmakthållandet under ett år av nämnda avgift ett ekonomiskt bidrag som tillät den att gradvis anpassa sig efter det nya systemet. Begreppet ”skyldigheter” i artikel 22.3 i direktiv 97/13 skiljer sig från begreppet ”villkor” i punkten 2 i samma artikel och skall läsas fristående från den sistnämnda. Det innebär således att medlemsstaten av ekonomiska skäl fick ta ut sådana avgifter som den som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, till och med den 31 december 1998.

38 Domstolen påpekar i detta avseende att det ankommer på den nationella domstolen att avgöra huruvida den avgift som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, avseende vilken det inte har bestritts att den grundas på artikel 188 i *codice postale*, är knuten till den exklusiva rättighet avseende allmänna teletjänster som Telecom Italia hade beviljats innan direktiv 97/13 trädde i kraft.

39 För det fall en sådan avgift som denna inte var knuten till en exklusiv rättighet som hade beviljats innan direktiv 97/13 trädde i kraft, skall det prövas huruvida betalningen av en sådan avgift utgör en skyldighet i den mening som avses i artikel 22.3 i direktivet, som kan bli föremål för ett sådant undantag som föreskrivs i denna bestämmelse.

40 Den italienska regeringens tolkning vilar i detta avseende på förutsättningen att begreppet ”skyldigheter” i nämnda artikel 22.3 skiljer sig från begreppet ”villkor” i andra punkten i samma artikel. Det sistnämnda begreppet avser, menar den, endast de fördelar som företaget beviljas i dess eget intresse, medan uttrycket ”skyldigheter” omfattar avgifter som tas ut av företagen, inbegripet dem som tas ut, såsom i målet vid den nationella domstolen, endast i den aktuella medlemsstatens ekonomiska intresse, oberoende av ”villkoren” i auktorisationen.

41 Denna analys kan emellertid inte godtas. För det första framgår det av systematiken i nämnda artikel 22.2 och 22.3, liksom av användningen av uttrycket ”villkor”, i bland annat artiklarna 3, 4 och 8 i direktiv 97/13 jämförda med bilagan till detsamma, för att beskriva de villkor som kan höra samman med auktorisationerna, att detta uttryck täcker begreppet ”skyldigheter” i den mening som avses i artikel 22.3 i direktivet. Villkor som kan höra samman med auktorisationerna, såsom dessa anges i bilagan till nämnda direktiv, inbegriper nämligen mångtaliga skyldigheter, däribland det villkor som anges i punkt 4.3 i bilagan, avseende miljökrav och krav i fråga om fysisk planering.

42 Det skall för det andra erinras om att de avgifter som är tillämpliga på företag som är innehavare av auktorisationer inom området för teletjänster endast avhandlas i artiklarna 6 och 11 i direktiv 97/13 (se, för ett liknande resonemang, domen i de ovannämnda förenade målen Albacom och Infostrada, punkt 26). Vad gäller individuella tillstånd föreskrivs i artikel 11.1 i direktivet att de avgifter som medlemsstaterna tar ut av företag som har sådana tillstånd skall vara avsedda att endast täcka administrativa kostnader som har samband med hanteringen av de nämnda tillstånden (domen i de ovannämnda förenade målen Albacom och Infostrada, punkt 25, liksom dom av den 19 september 2006 i de förenade målen C-392/04 och C-422/04, i-21 Germany, REG 2006, s. I-8559, punkt 28). Samma påpekande gäller avseende de avgifter som medlemsstaterna tar ut för allmänna auktorisationer med stöd av artikel 6 i direktiv 97/13, i vilken dessutom endast en annan form av ekonomiskt bidrag föreskrivs, nämligen de bidrag som är knutna till tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster.

43 Begreppet ”villkor knutna till auktorisation” i den mening som avses i direktiv 97/13 omfattar följaktligen diverse rättigheter och skyldigheter, dock utan att inbegripa avgifter som tas ut av telekommunikationsföretag som innehar auktorisationer.

44 Av detta följer att uttrycket ”skyldigheter” i den mening som avses i artikel 22.3 i direktiv 97/13 inte omfattar en sådan avgift som den som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, vilken tas ut av ett telekommunikationsföretag utan samband med nyttjandevillkoren för den auktorisation som företaget har beviljats, i enda syfte att ekonomiskt stödja den berörda medlemsstaten.

45 Mot bakgrund av det ovan anförda skall frågan besvaras på följande sätt. Artiklarna 6, 11, 22 och 25 i direktiv 97/13 utgör hinder för en medlemsstat att kräva att en operatör, som tidigare var innehavare av en exklusiv rättighet avseende allmänt tillgängliga teletjänster och som blivit innehavare av en allmän auktorisation, betalar en sådan avgift som den som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, vilken motsvarar det belopp som tidigare krävdes som motprestation för innehavet av nämnda exklusiva rättighet, under ett år räknat från och med den sista dag som föreskrivits för införlivandet av detta direktiv med nationell rätt, det vill säga till och med den 31 december 1998.

Rättegångskostnader

46 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

Artiklarna 6, 11, 22 och 25 i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/13/EG av den 10 april 1997 om gemensamma ramar för allmän auktorisation och individuella tillstånd på teletjänstområdet utgör hinder för en medlemsstat att kräva att en operatör, som tidigare var innehavare av en exklusiv rättighet avseende allmänt tillgängliga teletjänster och som blivit innehavare av en allmän auktorisation, betalar en sådan avgift som den som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, vilken motsvarar det belopp som tidigare krävdes som motprestation för innehavet av nämnda exklusiva rättighet, under ett år räknat från och med den sista dag som föreskrivits för införlivandet av detta direktiv med nationell rätt, det vill säga till och med den 31 december 1998.

Underskrifter